

[Lis Starcke]

le ting ægger til modsigelse? Socialministeren skriver jo i sin redegørelse, at betænkningen, redegørelsen og folketingets drøftelse her i dag skal skabe grundlag for en bred offentlig debat om børns og børnefamiliers vilkår, og socialministeren føjer til, at dette er en nødvendig forudsætning for, at der kan ske ændringer i den politik, der hidtil er ført på børneområdet. Altså befolkningen skal ville det.

Redegørelsen siger klart, hvor regeringen er enig med børnekommissionen og hvor ikke, og lægger ikke skjul på, at der må ændringer til både på kort og lang sigt – ændringer, som ikke må koste ekstra, hvorfor der må nytænkning til og forsøgsvirksomhed. Nytænkning er nyttig, og forsøg kan også være det, hvis vi blot ikke først skulle have disse langvarige udvalgsarbejder, som dårlig nok bliver færdige, sådan at de hastende lovændringer, vi står over for, ikke ser dagens lys, når de skulle det. Her mener jeg, at der vitterlig skal lovændringer til, som haster.

I kommissoriet pålægges det kommissionen at belyse opvækstvilkårene for børn i alderen, indtil undervisningspligten indtræder, og at drøfte vilkårenes hensigtsmæssighed under hensyntagen til børnenes, familiernes og samfundets behov, og således at samfundets ressourcer udnyttes bedst muligt inden for de bestående rammer. Der har vi det igen. Det forklares yderligere, at gennemførelsen af kommissionens forslag primært må kunne ske inden for de økonomiske rammer, der er eller må forventes at være til stede på gennemførelsestidspunktet. Det siger noget om det ansvar, en politiker har, at der skal være dækning for de love, man vedtager. Det er ikke alle partier, der husker det, når de stiller deres krav til de offentlige serviceydelser.

Retsforbundet melder sig som et af de partier, der mener, at hovedansvaret for børnenes opvækst påhviler forældrene, og det må aldrig glemmes, men vi erkender, at børnenes udviklingsbetingelser påvirkes af ændringerne i samfundet i en sådan grad, at man godt kan sige, at også samfundet har forpligtelser over for børnene. At finde frem til det rette samspil må vel netop være det, vi under denne debat ønsker at tage fat på.

Efter retsforbundets mening ligger, som jeg sagde, hovedansvaret for børnenes opvækst hos forældrene. Det er ikke altid, bør-

nekommissionen helt tænker på det. Jeg mener på den anden side også, at vi er nødt til at se realiteterne i øjnene, hvad forældrenes muligheder angår. Mulighederne er forringet i dagens Danmark, som de er det i alle industrialiserede lande, hvor det er blevet hovedreglen, at begge forældre er udearbejdende. Forældrenes arbejdsforhold og især arbejdstidens længde har nødvendiggjort dagforanstaltninger som dagpleje eller børnenes ophold i daginstitutioner i alt for mange af døgnets timer.

I det moderne samfund er det især børnene, der er kommet i klemme – og dermed også den enlige forsørger, som der både økonomisk, psykisk og rent fysisk stilles meget store krav til. Den økonomiske krise, vi er inde i, har bevirket, at småbørnsfamilier er blevet særlig vanskeligt stillet. Statsministeren lovede i åbningstalen, at regeringen vil se på dette problem, men sagde ikke hvordan. Den mest indlysende ting, som ville give begge forældre mere tid sammen med børnene og bedre vilkår for familielivet i det hele taget, ville være en daglig arbejdstidsnedsættelse til 6 timer, men jeg spørger: hvem skal betale? Vil nogen drømme om, at det vil kunne lade sig gøre uden kompensation? Og endelig: er det ikke et arbejdsmarkedsanliggende, som vi ikke her fra folketinget skal lovgive om? Kan det måske lade sig gøre med delvis kompensation – en mulighed, som socialministeren nævnte i fjernsynet i går aftes? Retsforbundet, der er positivt indstillet med hensyn til deltidsmuligheder og flexetid, vil gerne se på disse spørgsmål.

Ligeledes vil vi se positivt på en forlængelse af barselorloven samt muligheden for, at en af forældrene kan blive hjemme hos et sygt barn under 4 år eller den grænse, man nu finder frem til. Vi er tilfredse med, at en fordelingsmæssigt mere rimelig betalingsskala for dagpleje og plads i daginstitutionen overvejes af socialministeren, men vi mener, at forældre med en rimeligt høj indkomst må bidrage med at betale for den offentlige serviceydelse, deres barn får. Vi ser gerne, at grænsen for, hvornår man kan få en friplads, sættes op, og at man giver kommunerne mere fleksible muligheder for at hjælpe, hvor det er tiltrængt.

Vi ser yderligere gerne, at de økonomiske betingelser bliver sådan, at den enkelte familie frit kan vælge imellem dagpleje eller dag-